

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΣΤΕΑΚΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

&

ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΑΣ ΠΡΟΣΚΑΛΟΥΝ ΣΤΗΝ 9^η ΠΡΟΒΟΛΗ
ΤΟΥ Γ' ΚΥΚΛΟΥ ΤΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ

*«ΕΓΚΛΗΜΑ & ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ: ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ»*

Τρίτη 9 Δεκεμβρίου 2017, 18.00-21.00-Αμφ. 2 Παντείου Πανεπιστημίου

ΠΡΟΒΟΛΗ: **Η Δίκη των Πιθήκων**, (Inherit the Wind/ The monkey trial)

Σκηνοθεσία: Ντέιβιντ Γκρέινι

Ημερομηνία πρώτης κυκλοφορίας: 20 Μαρτίου 1988

Εισηγητής: Ομότιμος Καθηγητής κ.Χρήστος Τσουραμάνης, ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας

Μία από τις δέκα πιο σημαντικές δίκες στη νομική ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο επίσημος τίτλος της είναι *«Πολιτεία του Τενεσί κατά του Τζον Τόμας Σκούουπς»*. Εντάσσεται στο πλαίσιο της διαμάχης μεταξύ «δημιουργιστών» και «δαρβινιστών». «Δημιουργιστές» ονομάζουμε όσους συντάσσονται με την άποψη της Εκκλησίας ότι η δημιουργία του κόσμου είναι αποτέλεσμα της Θείας Χάριτος. Σήμερα, η θέση αυτή, τουλάχιστον στις ΗΠΑ, έχει μετασηματισθεί στη θεωρία του ευφυούς σχεδιασμού, που υποστηρίζει ότι στην αρχή της εξέλιξης του Σύμπαντος υπήρξε ένα υπερφυσικό σχέδιο, μια επέμβαση του Δημιουργού Θεού. Οι «Δαρβινιστές» αποδέχονται τη θεωρία του βρετανού φυσιοδίφη Κάρολου Δαρβίνου (1809-1882), που υποστηρίζει ότι τα ζωικά και φυτικά είδη προέκυψαν από την

αργή εξέλιξη απλούστερων μορφών ζωής, με γενετικές μεταλλάξεις και με τη φυσική επιλογή. Μια θεωρία που είναι γενικά αποδεκτή από την επιστημονική κοινότητα. Το ιστορικό της δίκης ξεκινά στις 1925, όταν 21 Μαρτίου η Βουλή της Πολιτείας του Τενεσί στις ΗΠΑ ψηφίζει τον νόμο Μπάτλερ που «απαγορεύει τη διδασκαλία στα σχολεία κάθε θεωρίας που αρνείται τη θεϊκή καταγωγή του ανθρώπου και υποστηρίζει ότι ο άνθρωπος προέρχεται από κατώτερες μορφές ζωικών οργανισμών». Ο νεαρός καθηγητής βιολογίας Τζον Σκόουπς αψηφά τον νόμο και συνεχίζει να διδάσκει τους μαθητές του στο Λύκειο του Ντέιτον τη θεωρία του Δαρβίνου, δηλαδή «την καταγωγή του ανθρώπου από τον πίθηκο», όπως έλεγαν περιπαικτικά οι Δημιουργιστές. Η Εισαγγελία της Πολιτείας κινείται δικαστικά εναντίον του Σκόουπς και του ασκεί ποινική δίωξη. Η δίκη του νεαρού καθηγητή προσδιορίστηκε για τις 10 Ιουλίου 1925 στο Ντέιτον του Τενεσί, μια πολιτεία που βρίσκεται στον συντηρητικό Αμερικανικό Νότο και ανήκει στη λεγόμενη «Ζώνη της Βίβλου». Το άσημο Ντέιτον συγκέντρωσε εν μία νυκτί τα φώτα της δημοσιότητας. Εκατοντάδες δημοσιογράφοι συνέρρευσαν για να καλύψουν τη δίκη και η μεγάλης κυκλοφορίας εφημερίδα «Σικάγο Τρίμπιουν» έστησε ένα ραδιοφωνικό σταθμό για την απευθείας μετάδοση της δίκης, κάτι που συνέβαινε για πρώτη φορά στα δικαστικά χρονικά των ΗΠΑ. Τα δικαστικά έξοδα του κατηγορουμένου ανέλαβε η Αμερικανική Ένωση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ACLU) και την υπεράσπισή του ο κορυφαίος ποινικολόγος των ΗΠΑ Κλάρενς Ντάρου. Συνήγορος πολιτικής αγωγής εκ μέρος χριστιανικών οργανώσεων παρέστη ο πολιτικός Ουίλιαμ Τζένινγκς Μπράιαν, διαπρύσιος κήρυκας του αντιδαρβινισμού. Ήταν σπουδαίος ρήτορας, αλλά είχε να δικηγορήσει τριάντα χρόνια. Του τοπικού δικαστηρίου των ενόρκων προΐστατο ο δικαστής Τζον Ρόλστον. Η δίκη ξεκίνησε πράγματι και εξελίχθηκε σε μια μονομαχία Ντάρου - Μπράιαν. Ο Ντάρου προσπάθησε στην αρχή να κηρύξει τον νόμο αντισυνταγματικό, επειδή καλλιεργούσε το θρησκευτικό μίσος μεταξύ των πολιτών. Απέτυχε, όμως, καθώς ο δικαστής Ρόλστον απέρριψε το αίτημά του. Στη συνέχεια κάλεσε ως μάρτυρα τον δικηγόρο της πολιτικής αγωγής και χριστιανό ακτιβιστή Ουίλιαμ Τζένινγκς Μπράιαν και τον «στρίμωξε» αρκετά με τις ερωτήσεις του, κερδίζοντας τις εντυπώσεις του ακροατηρίου. Η ζέστη, όμως, ήταν αφόρητη και η δίκη συνεχίστηκε στον περίβολο του δικαστηρίου, κάτω από τον ίσκιο των μεγάλων δέντρων. Η υπεράσπιση έφερε διαπρεπείς επιστήμονες να καταθέσουν για τη θεωρία της εξέλιξης, αλλά και αυτό το αίτημα απορρίφθηκε από τον δικαστή Ρόλστον. Ο Ντάρου αντέδρασε έντονα και θεώρησε ότι ο ρόλος του στη δίκη έληξε. Στις 21 Ιουλίου 1925 οι ένορκοι εξέδωσαν την απόφασή τους, που ήταν καταδικαστική. Ο δικαστής Ρόλστον επέβαλε στον νεαρό καθηγητή Τζον Σκόουπς χρηματική ποινή 100 δολαρίων, ποσό ιδιαίτερα σημαντικό για την εποχή. Πέντε ημέρες

αργότερα ο κατηγορος του Σκόουπς, Ουίλιαμ Τζένιγκς Μπράιαν, πέθανε στον ύπνο του σε ηλικία 65 ετών. Πολλοί είπαν ότι έφταιξε η εξαντλητική εξέτασή του από τον Ντάρνελ, όμως η αλήθεια είναι ότι έπασχε από διαβήτη. Στις 15 Ιανουαρίου 1927, ο Κλάρενς Ντάρου υποστήριξε την αναίρεση του Τζον Σκόουπς, ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Πολιτείας του Τενεσί. Το δικαστήριο αθώωσε τον Σκόουπς για τυπικούς λόγους, επειδή την απόφαση για την επιβολή της χρηματικής ποινής έπρεπε να πάρουν οι ένορκοι και όχι δικαστής. Το δικαστήριο δεν μπήκε στην ουσία της υπόθεσης και άφησε ανέπαφο τον νόμο Μπάτλερ, που καταργήθηκε σαράντα χρόνια αργότερα με απόφαση της Βουλής του Τενεσί (16 Μαΐου 1967). Η διαμάχη «δημιουργιστών» και «δαρβινιστών» κυρίως στο χώρο της εκπαίδευσης συνεχίζεται με αμείωτη ένταση στις ΗΠΑ.

ΠΗΓΗ : <https://www.sansimera.gr/articles/292>